

בינ"ו ליקבה"ו

גיליון שבועי

אור צדיקים ישמח

דברים מחזקים ומשמחים
מאור תורתם ומעשיהם של הצדיקים
מאת הרב יוסף חיים דאבדא שליט"א
נתיבות

גיליון מס' 26

יום שישי י"ט כסלו תשפ"ה

ערב שבת קודש

פרשת וישב

נושא השיעור: אהבת תלמידי חכמים
הילולא דצדיקיא: רבי אברהם אביחצירא זיע"א

הדפסת הגיליון נתרמה ע"י ידידנו היקר והנעלה

אדי פסחוב הי"ו משדרות

להצלחתו ולהצלחת הוריו היקרים

ניסן וגלינה פסחוב הי"ו

ולהצלחת בניו דיויד וניסן ובתו עדן הי"ו

יהי רצון שזכות המצוה

וזכות סידנא באבא סאלי

תגן בעדם ובעד כל אשר להם

וימלא ה' כל משאלות לבם לטובה ולברכה לעבודתו יתברך

אורך ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו להם

בבריאות איתנה ונהורא מעלייא

ויזכו לזיווגים הגונים משורש נשמתם

בשמחה ובהצלחה רבה, אמן כן יהי רצון

לכל ענייני הגיליון ניתן ליצור קשר בטל' 053-315-49-88

כל תרומה תתקבל בברכה

"וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים" (בפרשתנו, לז, ג).

א. הצדיקים אוהבים ביותר את בעלי התורה והיראה

תרגם אונקלוס "בן זקנים" – 'בר חכים'¹, ופירש רש"י הקדוש את דברי התרגום הללו: 'כל מה שלמד משם ועבר מסר לו'.

מתרגום אונקלוס, למדים אנו על האהבה שיש לצדיקים לבעלי תורה ויראת שמים, שזה בעיניהם העיקר, ולכן כשרואים אדם בעל תורה ביותר או בעל יראת ה' ביותר, הם אוהבים אותו ביותר.

רבינו הקדוש **רבי אליעזר פאפו** זיע"א בספרו הק' "פלא יועץ" (ערך אהבת לומדי תורה), מונה ב' סיבות שמפניהם צריך לאהוב ת"ח ויראי ה', וזה לשון קודשו: אהבת לומדי התורה ויראי השם וחושבי שמו, גם היא נמשכת מאהבת המקום, כי מי שיש לו אוהב נאמן הוא אוהב גם את בניו ובני ביתו. ועוד כיון שיש לו אהבה עזה עם אוהבו ומבקש טובתו בכל נפשו ובכל לבבו, כל העושה טובה ונחת רוח לאוהבו הוא אוהב אותו.

ועוד, שכבר אמרנו שהשכל מחייב לאהוב את איש חמודות, שלם במדות ובדעות, כל שהוא בדומה לו בעל חמודות או אוהב את השלמות אף אם אינו בו. הנה מכל אלו הטעמים ראוי לעורר את האהבה ללומדי התורה וליראי ה' וחושבי שמו, שיהיו חביבים כבבת עינו. עכ"ל.

סיפר לי בן של קדושים **רבי שלמה אזרוואל** זצ"ל מאשדוד, נכדו של הגה"ק רבי ישראל אביחצירא זיע"א המכונה באבא סאלי מקולומבשאר (בנו של הגה"ק רבי אהרן בנו השני של מרן אביר יעקב זיע"א), כי רבינו הקדוש **סידנא באבא מאיר** זיע"א היה אומר לו ולאחיו כי הוא אוהב אותם יותר מבני דודם, למרות שבני דודם

¹ שכן פעמים שהחכמה מכונה 'זקנה' כגון (ויקרא יט, לב) "והדרת פני זקן" וארז"ל ע"ז (קידושין לב ע"ב) 'אין זקן אלא מי שקנה חכמה'.

הם יותר קרובי משפחה שלו מצד אמם. וכל זאת משום שהם יותר יראי שמים מבני הדוד, שזהו העיקר.

מסופר בספר הק' "חיי מוהר"ן" (סימן שלה) אודות רבינו הקדוש **רבי נחמן מברסלב** זיע"א, בזה הלשון: פעם אחת דבר רבנו ז"ל עם אנשי שלומנו ואמר להם, הלא כל הנחת רוח והתענוג שלי הוא רק כשאני רואה איזה דברי יהדות ועבודת ה' באחד מאנשי, וכו' הלא כשאני רואה איזה עבודת ה' בעניי שבעניי שהולך בכובע קרוע ומלבושים קרועים ומנעלים קרועים, הוא יקר אצלי וכו'. בקשתי מאד מכם היו אנשים כשרים כי זה כל ישעי וכל חפצי. ע"כ.

רואים מזה שהצדיקים אינם מביטים כלל על החיצוניות, וכל העיקר אצלם זה הרמה הרוחנית של היהודי ורק ע"פ זה נמדדת אהבתם והערכתם אליו.

מסופר כי באחד הסעודות שערך רבינו הקדוש **סידנא באבא סאלי** זיע"א, ביקש לסגור הדלת ושאיש לא יכנס. תוך כדי הסעודה נשמעו דפיקות חזקות מאד על הדלת. הצדיק ביקש לראות מי הם החצופים האלה. היתה זו חבורת צעירים מבני ברק שבאו לבקש את ברכת רבינו, רבינו ביקש שיסגרו חזרה את הדלת. (רבינו הקפיד פעמים רבות על הופעתם של אנשים בלתי קרואים, כדי שלא יפריעו את כוונותיו).

אח"כ ביקש רבינו לבדוק אם יש ביניהם בעלי זקן ולהכניסם. היה אחד מהם בעל זקן ארוך, וכשנכנס, קם רבינו מלפניו בהתרגשות עצומה, ואמר שהוא נראה ממש כרבי שמעון בר יוחאי זיע"א בדמותו וכצלמו... בזכותו הסכים רבינו שכל החבורה תיכנס ושמח והתפעל מאד מדמותו של אותו יהודי חשוב, בעל הזקן הארוך. (ישראל סבא קדישא, עמ' 200).

דוד המלך ע"ה אמר בתהלים (קיט, סג) "חבר אני לכל אשר יראוך ולשמרי פקודיך" ופירש ב"מצודות דוד", חבר אני: אוהב וריע לכל היראים ממך.

ואמרו רז"ל (כתובות קג ע"ב): "ואת יראי ה' יכבד" זה יהושפט מלך יהודה שכיון שהיה רואה תלמיד חכם, היה עומד מכסאו ומחבקו ומנשקו ואומר לו, רבי רבי, מורי מורי.

ושכרו של האהוב תלמידי חכמים מפורש בגמרא מסכת שבת (כג ע"ב): אמר רבא דרחים רבנן הוו ליה בנין רבנן. ופירש רש"י: הואיל ואהבתו עליהם כאב על בן. אבל מי שרק מכבד ת"ח שכרו שיזכה לחתנים תלמידי חכמים שזה דרגה שניה.

ומאידך, חוסר אהבה לת"ח ובפרט בין ת"ח לת"ח הוא חמור מאד ה' יצילנו, כידוע מתלמיד רבי עקיבא שמתו במגיפה על שלא נהגו כבוד זה בזה (יבמות סב ע"ב). ואיתא בספר הק' "ליקוטי מוהר"ן" (ח"א סי' סא אות ח), שתלמידי רבי עקיבא מתו על ידי שלא היה בהם אהבה ורבי שמעון בר יוחאי וחבריו היו התיקון שלהם, על כן אמר רשב"י "אנן בחביבותא תליא". ע"כ.

שמעתי מפי הרה"ג רבי אברהם מאמאן שליט"א מרבני באר שבע, כי בילדותו בהיותם מתגוררים בנהריה, כאשר היה לו חופש מבית הספר, היה אביו הגאון הצדיק סבא דמשפטים רבי יהושע מאמאן זיע"א לוקחו עמו ללמוד בכולל שבעיירה שלומי, שם למד הרב בחברותא עם הגה"צ רבי שמעון תימסטיית זיע"א רבה של מושב יערה, וכבר מאז היה אביו נוהג לקרא לו 'רבי אברהם' למרות שהיה רק בן י"ב שנים. וכן היה מעוררו לשבת לידו ולשמוע ולהשתתף בלימודם. וכשהיו חוזרים לבית, היתה הסבתא, אמו של רבי יהושע, הצדקת מרת אסטיריליית ע"ה, קוראת מיד לנכדה רב אברהם לבא אליה, והיתה מריחה את בגדיו ואומרת לו שהיא רוצה להריח את ריח התורה ומנשקת אותו ומתענגת באהבת התורה ולומדיה מאד.

וכל האמור כאן בחשיבות האהבה לת"ח ויראי ה', זה ג"כ בחינת אהבת ישראל - שצריך לאהוב כל אחד מישראל, שזה ג"כ מסיבות דומות, כגון מפני קדושת נשמתו, ושהוא מזרע האבות הקדושים אברהם יצחק ויעקב, ומפני נקודות טובות רבות הנמצאות בכל אחד ואחד מישראל כמו שארז"ל (חגיגה כז ע"א) אפי' פושעי ישראל מלאים מצוות כרימון. נמצא שגם אהבת ישראל היא נמשכת מאהבת ה' ותורתו.

וכן עיקר עניין התקשרות לצדיקים, תלוי דוקא באהבה שאוהבים אותם, כמו שכתב ב"ליקוטי מוהר"ן" הקדוש (ח"א סימן קלה): ועיקר ההתקשרות הוא אהבה, שיאהב את הצדיק אהבה שלמה, כמו שכתוב "ונפשו קשורה בנפשו" ותרגומו: חביבא לה כנפשה, וכמו שכתוב "ונפש יהונתן נקשרה בנפש דוד". ואהבתו את

הצדיק יהיה יותר מאהבת נשים כמו שכתוב "נפלאה אהבתך לי מאהבת נשים"
וכו'. ע"כ.

ב. אהבה אמתית נמצאת רק אצל יראי ה'

רבינו יונה זיע"א בספרו "שערי תשובה" (שער ראשון אות לא) כותב על הפסוק (משלי יח, א) "לתאוה יבקש נפרד בכל תושיה יתגלע", פרוש, מי שמבקש ללכת אחרי תאוות ורצונות, נפרד מכל חבר ועמית, כי ירחקו ממנו אוהב ורע, כי תאות בני אדם ומדותם חלוקות, אין רצונו של זה כרצונו של זה. אכן אם ילך בדרך השכל, אז יתחברו לו החברים ויהיו אוהביו רבים. עכ"ל.

אמר רבינו הקדוש **רבי נחמן מברסלב זיע"א** (חיי מוהר"ן, סימן תעא): האהבה שיש בין הרשעים וקלי עולם אינה כלום, כי אינה אהבה אמתית, רק כל אחד מתכון לטובת ולהנאת עצמו, והכל בשביל חנופה, וכל אחד מתקנא בחברו.

אבל האהבה שיש בין הכשרים והיראים, בפרט האהבה שיש בין הצדיק ואנשיו, זאת האהבה אין לשער והיא אהבה אמתית, אהבה עצמית באמת לאמתו. כי הצדיק אוהב את אנשיו באהבה גדולה ורבה מאד, וחפץ בטובתם מאד באמת. אם היה אפשר לו היה נותן להם כל הטוב שבכל העולמות. וגם בעולם הזה הוא רוצה שייטב להם מאד אף על פי שאין זה צורך גדול באמת, כי העקר הוא טובת העולם הבא הנצחי, אף על פי כן הוא רוצה בטובתם מאד גם בעולם הזה, שיהיה להם כל טוב, חצרות מצירות וגנות וכיוצא, להכעיס להרשעים שיש להם כל זה.

מכל שכן אם היה יודע שהם מתפללים בכוונה וכיוצא, שיש להשם יתברך נחת מהם, בודאי היה לו תענוג ונחת רוח גדול מאד מזה. וכן גודל האהבה של אנשי הצדיק להצדיק הוא גם כן גדולה מאד, כי הם גם כן אוהבים אותו מאד אהבה אמתית.

והנה אצלם, הינו אצל הקלי עולם והרשעים וכן אצל אמות העולם, זה הוא העיקר שיהיה אהבה ורעות כי זה עיקר אצלם בעולם. ואף על פי כן אינם זוכים לזה, כי אין להם אהבה אמתית כלל. אבל להכשרים והיראים הזוכים להתקרב לצדיק אמת ייש להם אהבה אמתית וכו' כנ"ל. עכ"ל.

ובזה יש לפרש את דברי רבי עקיבא (ירושלמי ט, ד) "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא יט, ח) זה כלל גדול בתורה. דמה שנקט 'בתורה' לומר דאי אפשר להגיע לאהבת הזולת כמוך, רק ע"י הדבקות בתורה.

על האהבה הגדולה והאמתית שיש בלב הצדיקים לזולתם ובפרט לת"ח, נלמד מב' המעשיות דלהלן מרבינו הקדוש סידנא באבא סאלי זיע"א:

סיפר לי המנוח **רבי שאול פרץ** זלה"ה ממושב אביבים, נכדו של הרה"ק **רבי ישועה פרץ** זיע"א: בשנת תש"ל בוצע פיגוע נוראי באזורנו, בפיגוע נהרגו בעוונות הרבים ילדים ממושבנו אביבים ובהם מבני משפחתי. בעקבות האירוע המעציב, מצב המשפחה כולל של הורי החל להתדרדר. בעקבות כך שמתי פעמי לנתיבות אל ביתו של אור ישראל **סידנא באבא סאלי** זיע"א. הצדיק ישב וחקר אותי מי אני, עד שהגיע לעובדא שאני נכדו של רבי ישועה פרץ, ואז קם ואמר 'אתה יודע, רבי ישועה זה אחי, למדנו יחד מיום הראשון עד היום האחרון'. כשיצאתי, שלח הצדיק את בתו אסתר ע"ה לקרא לי בחזרה, כשנכנסתי ראיתי שעורכים שולחן, אמר לי הצדיק כי בדרך כלל הוא נח בשעה שתים עשרה בצהריים אבל היום הוא יחרוג ממנהגו ויערוך לי סעודה. ואמר לי שמאחר וסבי אינו יכול לבוא אליו, לכן הוא יעשה לי סעודה לכבודו של סבי רבי ישועה.

תלמיד של סבי, רבי אברהם פרץ שהתגורר בנתיבות, תכנן אף הוא לערוך לכבודי סעודה לאחר מכן, אך לבסוף נקרא לסעודה אצל באבא סאלי בה השתתפו עוד מספר אנשים שנכחו במקום. כשסיפרתי את המעשה לסבי רבי ישועה (שהיה אז בחיים) הוא הזדרז ונסע לנתיבות בלי להודיע לבניו על כך, בכדי שלא ימנעוהו מהדבר, ושהה אצל באבא סאלי שבועיים, בהם עסקו הצדיקים יחדיו בתורה.

סיפר לי הרה"ג **רבי אברהם דהאן** שליט"א ראש כולל ורב ביה"כ 'קול רפאל' בנתיבות, שבשנת תש"ל לקח אל רבינו, את רבי יצחק עמאר זצ"ל מיפו, בנו של הרה"ק **רבי יחיא עמאר** זיע"א מתאפילאלת שהיה עמיתו בתורה של באבא סאלי, ומצולם אתו באחת התמונות הידועות. ואותו רבי יחיא נתבש"ם במארוקו בגיל ארבעים וחמש לערך.

וכשבאו, מצאו הרבה אנשים ממתינים לצדיק, אך מיד כאשר הודיעו לצדיק כי הבן של רבי יחיא עמאר הגיע, נרעש רבינו לכבודו, ופילסו לו דרך בין כל האנשים וקיבלו באהבה רבה, ותחילה הוכיחו הרבה על כך שזה כמה הוא מברר עליו איפה הוא גר וכו' כי הוא בנו של ידידו היקר, ושלח אליו כמה פעמים שיבוא אליו ולא בא. ורבי יצחק שהיה עניו הרכין ראשו וקיבל התוכחה וביקש סליחה, ובאבא סאלי ערך לכבודו סעודה, ואמר שעושה זאת לכבודו של אביו רבי יחיא. באותה הזדמנות דיבר רבי יצחק עם באבא סאלי על הרב דהאן ואמר לו שהוא אח של חתן שלו, ושיקרבו אותו, ואף ביקש מהצדיק שילמד עמו. וזה הוסיף לקרבתו של הרב דהאן לבאבא סאלי אף שלפני כן כבר היה מקורב לצדיק.

ג. צריך בן תורה להתנהג באופן שיתאהב שם ה' על ידו

וצריך הת"ח וירא ה', להתנהג באופן שיהיה שם שמים מתאהב על ידו כמו שאמרו רז"ל (יומא פו ע"א) עה"פ (דברים ו, ה) "ואהבת את ה' אלהיך" שיהא שם שמים מתאהב על ידך, שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ויהא משאו ומתנו באמונה ודבורו בנחת עם הבריות. מה הבריות אומרות עליו פלוני שלמד תורה כמה נאים דרכיו כמה מתוקנים מעשיו.

ובגמרא שבת (קיד ע"א) אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל תלמיד חכם שנמצא רבב על בגדו חייב מיתה שנאמר (משלי ח) "כל משנאי אהבו מות" אל תקרי משנאי אלא משניאי. פירש רש"י, משניאי: שממאסין עצמן בעיני הבריות, והבריות אומרים אוי להם ללומדי התורה שהם מאוסים ומגונים נמצא זה משנאי את התורה.

ואמר הגה"ק רבי בן ציון אבא שאול זיע"א (אור לציון-חכמה ומוסר, ח"ב עמ' שפג): בחר שיש לו אפשרות, יקנה מגבעת וחליפה נאים, שבכך מביא לאהבת תורה בעיני העם. וזה עדיף מאשר יקנה ספרים לעצמו, שהרי רוב היום נמצאים בבית המדרש, ובבית כמעט אין שימוש בספרים, למעט ספרי יסוד שצריכים להיות בבית.

ובימי חרפי שמעתי מהרה"ג ר' שמעון כהן שליט"א ר"מ בישיבתנו "אמרי בינה" בבית שמש, שמה שגרם לו ללכת וללמוד בישיבה, זה משום שפעם אחת ראה בחרו ישיבה נקי ומסודר במלבושיו והליכותיו.

והרבה פעמים יש לדברי חיצוניות אלו השפעה לטובה אף על מי שכן יודע להעריך את בעלי התורה והיראה, שעכ"פ גם הוא צריך לפעמים עזר חיצוני כדי לכבד וליקר את הת"ח. וכמו ששמעתי שהגה"ק רבי נתן מברסלב זיע"א אמר שכשהתקרב לרבינו הקדוש רבי נחמן זיע"א, מה שעזר לו בהתקרבות זה היה הכלי כסף שהיה לרבינו כדרך האדמו"רים, זה עזר לו לקבל מרות מרבינו, כי אחרי הכל רבינו היה צעיר לימים גדול בשנים בודדות מרבי נתן.

דרש בחכמה הגה"ק רבי יורם מיכאל אברג'ל זיע"א (קונטרס ההסתלקות, עמ' צו):
תבוא לבית מדרש נקי, מסודר, מפוקסס כראוי לבן תורה. לא נקי, זרוק, תכבס, אל תבוא כמו איזה אדם משונה. תכבד את הסביבה שלך, את האנשים שלך. הייתי פעם בחוץ לארץ, אמרו לי כמה גבירים שהם בוחרים למי לתרום לפי הנקיות של הרב שמגיע. אומר לי, מי שמגיע נקי ומסודר אנחנו נפתח לנו הלב. מגיע רב מהמטוס, לא התקלח שבוע לפני... אומר לו, מה אתה צריך? אומר לו, תחכה לי תכף, איך קוראים לכם? נותן לו חמישים דולר. וכו'

ראיתי רבנים גדולים, רק שוכחים להתקלח, שוכחים לטבול, גם הפאות שלהם מסובכות קצת, וגם קצת קשה בזקן, נהיה כולו כמו אשכולות של ענבים... המגבעת כבר מזמן יצאה מכלל שימוש, הם חושבים שאם הם יראו לעשירים שהם עניים אז באמת... אבל מה נעשה העשיר הוא גאה, אם אתה לא תלבש כמוהו, ולא תהיה סטרילי כמוהו, אוכל כמוהו בדרך ארץ, הוא יעיף אותך.

לפעמים בכוונה הוא מזמין אותך לארוחת צהריים, לא כי הוא רוצה, הוא רוצה לבדוק איך אתה אוכל. הוא רק רואה שאתה טיפה בעל מירוש, הוא יזרוק אותך לדלת, "תודה שבאת ישר כח", יתן לך איזה עשרים דולר ירוקים, אתה הולך. למה? למה? תתחיל לאכול בדרך ארץ אני אקבל אותך. ע"כ.

ובזה יש לפרש את הפסוק הנצב למעלה "וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים", דיעקב אבינו אהב את יוסף מכל בניו לפי שהיה חכם בתורה ביותר מהם כתרגום אונקלוס, אבל רצה יעקב אבינו ע"ה ללמדנו דבשלמא הוא יודע להעריך לומדי תורה ולאהוב אותם, אבל צריך לחוש לעמי ארצות שגם הם יאהבו ת"ח ולכן עשה ליוסף כתנת פסים שהוא בגד חשוב כפירוש רש"י,

ללמדנו שצריך הת"ח להיות מצויין בבגדיו כדי שיהיה שם שמים מתאהב על ידו
בעיני כל שכבות הציבור.

ה' ברחמיו יזכנו לעשות רצונו ורצונו ולעבדו בלבב שלם כיר"א

הגיליון מוקדש לעילוי נשמת

האשה הכבודה והענועה

הזקנה הכשרה

מרת **מסעודא** בת זוהרא **טדגי** ע"ה

(נכדת מו"ז הרה"צ רבי יעקב שריקי זיע"א)

נלב"ע י"ד כסלו תשפ"ה

תנעב"ה

תולדותיהן של עדיקים

תולדות חיי הגה"ק רבי אברהם אביחצירא זיע"א

המכונה באבא הנא

לרגל יום הילולתו החל השבוע יום שני כ"ב כסלו

– חמישים ואחד שנים לפטירתו –

שרשת חייו הטהורים

רבינו נולד בשנת תרע"ג בעיר תאפילאלת (ריסאני) שבמרוקו, לאביו הגדול הגה"ק רבינו יצחק זיע"א המכונה "סידנא באבא חאקי" (אחיו של סידנא באבא סאלי), ולאמו הצדקת מרת אסתר ע"ה בתו הגדולה של איש האלקים הגה"ק רבי דוד אביחצירא זיע"א המכונה "עטרת ראשנו", אשר רבינו בתור נכדו הראשון התחבב עליו במאד, והעידו זקני תאפילאלת כי זיו פני רבינו היה דומה להפליא לסבו הקדוש.

בילדותו עבר רבינו עם משפחתו לעיר בודניב ומשם לארפוד, בערים אלו למד בישיבת המשפחה שהתבססה שם, אצל רבותיו הגאונים רבי יחיא אדהאן, רבי יוסף חאליווה ורבי יעקב חמו זצוק"ל.

בהגיעו לפרקו נשא לאשה את בתו הגדולה של דודו סידנא באבא סאלי זיע"א, היא הרבנית הצדקת מרת רחמא ע"ה. חמיו הקדוש החזיק מאד מחתנו וכינה אותו 'צדיק נסתר שומר הברית'. פרק זמן קצר שימש רבינו כממלא מקום רב העיר מידלת, עד שהגיע גיסו סידנא באבא מאיר זיע"א לכהן פאר במקום.

בשנת תש"ט עלה רבינו ארצה עם אביו הגדול לאחר כמה שנים שהתגוררו יחד בעיר ואהראן שבאלג'יריה. משנת תש"י מונה רבינו לשמש כרבה של העיר יבנה. בשנת תשי"א הקים רבינו תלמוד תורה לילדי העיר בציון התנא רבן גמליאל זיע"א, בו למדו הילדים מידי יום בשעות אחה"צ בשובם מבית הספר מפי מורים תלמידי חכמים.

לאחר פטירת אביו בשנת תש"ל עבר רבינו לעיר רמלה ומילא את מקום אביו כרבה של רמלה. בעיר זו ייסד "ישיבה וכולל הרב אבוחצירא אהל יצחק" המתקיים עד היום ע"י אחיו הרה"צ רבי יחיאל שליט"א.

בכ"ב כסלו תשל"ד השיב רבינו את נשמתו הטהורה ליוצרה, כשחמיו באבא סאלי וגיסו באבא מאיר עומדים על גביו. מנוחתו כבוד ליד אביו הגדול בבית העלמין הישן ברמלה. הניח אחריו בנים הגונים ובראשם הרה"צ רבי יעקב שליט"א ראש מוסדות "אשל אברהם" ברמלה, וחתנים ת"ח בהם הרה"ג ר' אברהם מוגרבי שליט"א והרה"ג ר' יונה בליקשטיין זצ"ל.

אחר פטירתו, נדפס ספרו "תולדות אברהם" המכיל חידושים עה"ת, דרושים שונים ועוד.

גדלות וענוה

שח הגה"ק אלעזר אביחצירא זיע"א אודות רבינו זיע"א: לפני שנים רבות פתחו כולל ביבנה, ורבי אברהם ביקש ממני שאני ואחד מחברי נבוא לחזק את הכולל. היה קשה להגיע ליבנה, אבל הסכמתי. כמה חודשים למדנו בכולל, הוא שכן באיזה בית כנסת מרוחק, היו באים עשרה אברכים מבני ברק, והיינו לומדים מסכת ברכות. הוא ביקש ממני שאלמד עמו בחברותא בלילה, אז בלילה למדתי עמו, ששה חודשים למדתי עמו כל לילה, משבע בערב ועד שתים עשרה בלילה, הוא לא היה מניח לנו ללכת עד השעה שתים עשרה בלילה.

הוא היה תלמיד חכם גדול מאוד, ידע הרבה, רק מפני הענווה שלו, לא זכו להכירו, היינו יכולים להקשות קושיה תוך כדי לימוד, והוא הכיר את הקושיה מכח רוחב ידיעותיו בספרים, אבל לא דיבר מילה. פעם הקשיתי לו קושיה ותירצתי, ורק בסוף הלימוד כאשר עמדתי ללכת הוא אמר לי: דע לך שהקושיה שהקשת נמצאת בספר הזה והזה במקום פלוני קחנו משם.

אבי [סידנא באבא מאיר] אמר לי: דע לך שהוא יותר גדול ממני. ועם כל זה, כשישב ליד אנשים באיזו צניעות באיזו ענוה באיזו דרך ארץ, הוא לא היה מדבר כלום, עד כדי שהיה אפשר לחשוב שאינו יודע לדבר. (ושם אשה גדולה, עמ' קלה).

הכנעה וכבוד לאביו

בכל פעם שהיה נולד לרבינו נכד, היה מכבד בסנדקאות את אביו באבא חאקי או את חמיו באבא סאלי. באחד הבריתות של נכדיו, גם חמיו וגם אביו לא יכלו להשתתף, לכן הכין רבינו את עצמו לשמש כסנדק בעצמו. רגע לפני המילה כשכבר ישב רבינו על הכסא ואחז את התינוק, הודיע מן דהוא שהנה באבא חאקי הגיע, מיד ללא היסוס ירד רבינו מן הכסא, ובזריזות ירד שלוש קומות להקביל את פני אביו, והושיבו על כסא אליהו במקומו. (סידנא בבא חאקי החדש, עמ' 583).

אהבת אמת

סיפר בנו הרה"צ רבי יעקב שליט"א כי כשעלה סידנא באבא מאיר זיע"א ארצה, הוא התגורר בבית רבינו מספר חודשים. רבינו היה שמח מאד שבאבא מאיר מתאכסן בביתו, ורצה שימשיך לגור בביתו כל הזמן ולא יעזוב כלל. ועד כדי כך שהציע לו להתחלק עמו במשכורת של הרבנות שווה בשווה. אך באבא מאיר חשש שזה יכול להפריע, אך האמת שלרבינו זה לא הפריע, החדווה הגדולה שהיתה לו באירוח גיסו הקדוש יצאה מגדר הרגיל. (תור הזהב, גליון 118).

זכותו תעמוד לנו ולכל ישראל אחינו אכי"ר